

ŞEHR-İ RAMAZAN

ÖZLÜCE NURETTİN TOPÇU KIZ ANADOLU İMAM HATİP LİSESİ RAMAZAN YAYINIDIR

NAMAZ İNSANI KILAR (1) / İSMET ÖZEL

Âdemoğlunun ne türden bir yaratık olduğuna dair bilgi kendi bedenine yapışık değildir. Oysa diğer yaratıkların bedenleri varlıklarını açıklıyor. Yer yüzeyi üzerine kendi hakkındaki bilgiyi edinecek konumda bırakılmış yegâne yaratık âdemoğludur. Odur bilginin nakline/naklini akledabilen. Onun akledebilme özelliği onda ben insanım deme eğilimi uyandırıyor. İsteddiği şeyin kendini insan sayma oluşu âdemoğlunu sıradan geçiriyor. Uğradığı sırat sırat-ı müstakim midir? Bunu nereden bilecek? Eğer saymayı biliyorsa âdemoğlu kendini insan sayabilir. Âdemoğlu saymaya bir, iki, üç (veya çok) ilh... diye başlamış ve bu minval üzere saymanın kendini de insan saymaya ulaştıracağı fikrinde sabitleşmişse çoğalttığı sayı kadar yanlışla uğraşacak demektir. Çünkü âdemoğlunun bir'den başlatarak saymaya başlaması mümkün değildir. Doğru saymayı süreç içinde öğrenme çabası kaderinin en kalın çizgisidir.

Bir'in bilgisi âdemoğlunun bedenine yapışık değil. Dünyaya gelen insan yavrusu önce bir'le değil; çok'la, üçten fazlasıyla karşılaşır.

Âdemoğlunun bırakıldığı yerde ne eşyanın, ne de kelimelerin tasnifi vardır. Âdemoğlu kovulduğu yerde olduğu gibi, bırakıldığı yerde de tasnif etmeye yeltenmekle muayyen tasnifi öğrenmeye cehd etmek arasında muhayyer bırakılmıştır. Eğer kendisine neyin tenbih edildiğine bakılmaksızın 'insan olmayı tasnife yeltenmenin sağladığı' kabulüyle hareket edilecekse meşguliyet sahası kesret olacaktır. Buna mukabil tayin edilmiş tasnifi öğrenme cehdi ancak vahdet sahasındaki meşguliyetle devam edebilecektir. Tembih ancak yerinde bir tembih olduğu takdirde bu ismi alabilir. Çok sayıda olanın derhal hak ve batıl, gece ve gündüz, üst ve alt, kuru ve yaş, sıcak ve soğuk, kadın ve erkek şeklinde ikiye indirgenebildiği ve iki'nin ikiliğinin bir'siz hiçbir anlam taşımadığı kabulüyle hareket edildiği zaman sırat kendiliğinden sırat-ı müstakim haline gelir. Kendiliğinden; çünkü kesret sahasının gitgide taşra durumuna dönüşmesi kaçınılmazdır. Hâlbuki vahdet sahasında meşguliyete devam edilmek isteniyorsa çıkar yol kendilik istikametinde ilerlemekten geçer.

Meşguliyet! Oluş kendine bundan daha güzel bir isim bulamazdı. İnsanın olduruluşu kâinatın olduruluşundan kopuk değil. Oluş olduruluşu gösterilen rızadan başka bir şey değil. Kâinat çekilip çevriliyor, bu çekilip çevrilise (itiraz değil de) iltihak etmenin adına insan olmak deniyor. Yerküredeki yaratıklar arasında kâinatın çekilip çevrilmesine iltihak etme ehliyeti yalnız insanlara verilmiştir. Diğerleri iltihak ederler; ama bu yaptıkları ehliyetlerine dayanmaz. İnsanın itiraza gücü yettiği için ehliyetli bir iltihak gücünü de elinde bulundurur. İnsan saymayı bilmekle elde ettiği gücü kendini kâinat saymaya vardiıyor. Nasıl âlem-i kebir isteyerek kendini çekilip çevrilmeye bırakmışsa âlem-i sagir de kendini çekilip çevrilmeye bırakıyor. Bütün şahadet âlemi bir dönüş yaşıyor. İnsan ehliyetini bu dönüşte katılmakta kullanıyor. Sabah, öğle, ikindi, akşam, yatsı vakitleri bir dönüşün menzilleri, burçları, uğrak yerleri. İnsan kıvamını bu menzillerde yoğrulmuş buluyor. Bu menzillerde yoğrulmamak demek insan olarak kıvamını kaybetmek demektir. İnsana insanlık kıvamını günde beş vakit namaz verir. İnsan namazda ise kendini kılınmaya bırakmış, kendi kılınmaya bırakıldığı rızasına kavuşmuş olur. Teheccüd namazı insan kılınma bilincinin en arıtılmış durumunu yansıtır.

İstek şudur: İnsan kılınayım. İnsan kılınmak isteyen kim? Bu soru sorulduğunda insan kılınma bilincinin doğduğu, doğmasına elverişli olan bir mekânın bulunması gerektiğini anlıyoruz. İnsan kılınma bilinci hangi mekânda doğar? Bu sorunun cevabı aptes almakla verilir. Abdest su ile alınırsa diyorsak teyemmümün abdesti ne kadar açıkladığını ayrıca fikretmek, ayrıca düşünmek gerektiğini de kabul ediyoruz demektir.

Su ile alınan abdest beşeriyete mensubiyet dolayısıyla bedene ilişen iftiharın reddi ve bedenini insaniyete kavuşma talebinin beyanıdır. Daha doğrusu beşeriyetin canlılar âlemine bir tür kör-kütük mensubiyeti dolayısıyla hâsıl olan biçimsizlikten kurtulma eylemidir. Abdest alınmak suretiyle varlığa ilişkin algılanabilir sınırların belirlenmesi çabası gösterilir.

BİR AYET

"Biz Kur'an'dan öyle bir şey indiriyoruz ki, o müminler için bir şifa, bir rahmettir; zalimlerin ise sadece zararını artırır."

İsra / 82. Ayet

BİR HADİS

"Eğer kalbinin yumuşamasını istiyorsan fakiri doyur, yetimin başını okşal!" (Ahmed II263)

BİR ŞİİR

Gönül hûn oldu şevkinden boyandım yâ Rasûlallah
Nasıl bilmem bu nîrâne dayandım yâ Rasûlallah.
Ezel Bezmi'nde dinmez bir figândım yâ Rasûlallah
Cemâlinle ferahnâk et ki yandım yâ Rasûlallah.

Yanan kalbe devâsın sen, bulunmaz bir şifâsın sen
Muazzam bir sehâsın sen, dilersem rû-nümâsın sen
Habîb-i Kibriyâ'sın sen, Muhammed Mustafâ'sın sen
Cemâlinle ferahnâk et ki yandım yâ Rasûlallah.

Gül açmaz, çağlayan akmaz, ilahî nûrun olmazsa
Söner âlem, nefes kalmaz, felek manzûrun olmazsa
Firâk ağlar, visâl ağlar, ezel mesrûrun olmazsa
Cemâlinle ferahnâk et ki yandım yâ Rasûlallah.

Erir canlar o gül-bûy-i revân-bahşın nevasından
Güneş titrer, yanar dîdârının bak ihtirasından
Perişân bir nazâr inler hayâtın müntehasından
Cemâlinle ferahnâk et ki yandım yâ Rasûlallah.

Susuz kalsam yanan çöllerde, can versem elem duymam
Yanardağlar yanar bağrımda, ummânlarda nem duymam
Alevler yağsa göklerden ve masseylesem duymam
Cemâlinle ferahnâk et ki yandım yâ Rasûlallah.

Ne devlettir yumup aşkınla göz, râhında can vermek
Nasîb olmaz mı Sultânım, haremgâhında can vermek
Sönerken gözlerim âsân olur âhında can vermek
Cemâlinle ferahnâk et ki yandım yâ Rasûlallah.

Boyun büktüm perişânım, bu derdin sende tedbiri
Lebim kavruldu âteşten, döner pâyinde tezkîri
Ne dem gönlün murâd eyleirse taltîf eyle Kitmîri
Cemâlinle ferahnâk et ki yandım yâ Rasûlallah.

31 MART PAZAR

İMSAK VAKTİ :05.16

AKŞAM/İFTAR VAKTİ: 19.34